

Resumé af ændringslove – ikraftsættelse i Grønland

Lov nr. 309 af 28. marts 2015

Lov om ændring af varemærkeloven, designloven, patentloven og lov om brugsmodeller (Styrket indsats mod piratkopiering ved etablering af en håndhævelsesenhed m.v.)

Loven har primært omfattet hjemmel til etablering af en håndhævelsesenhed i Patent- og Varemærkestyrelsen. Lovens bestemmelser om etablering af en håndhævelsesenhed er aldrig trådt i kraft, og bestemmelserne blev ophævet ved lov nr. 1548 af 13. december 2016. Der blev i stedet etableret en håndhævelsesenhed ved lov nr. 1548 af 13. december 2016 (se nedenfor), hvor lovens ordlyd blev præciseret af hensyn til statsstøttereglerne.

Lovens bestemmelser om ændring af gebyrer for publicering af (udfærdigelse af) patentskrifter er trådt i kraft. Der lægges op til, at disse bestemmelser sættes i kraft i Grønland.

Patentlovens kapitel 10 D indeholder bestemmelser om Patent- og Varemærkestyrelsens gebyrer. Gebyrerne for publicering af et nationalt patentskrift henholdsvis et europæisk patentskrift bestod før lovændringen af et grundgebyr på 2.850 kr. henholdsvis 1.050 kr. samt et tillægsgebyr, der var afhængigt af patentskriftets sideantal. På daværende tidspunkt fremstillede Patent- og Varemærkestyrelsen patentskrifterne i en form, der var baseret på papirprint.

Patent- og Varemærkestyrelsen arbejdede på daværende tidspunkt med at optimere processen for fremstilling af patentskrifter, således at disse fremover ville kunne fremstilles og leveres elektronisk. Det ville derfor ikke være relevant at fastsætte et gebyr på baggrund af sideantal. Det blev derfor foreslået, at styrelsen afskaffer tillægsgebyret, som er baseret på sideantal, og indførte et samlet gebyr på 2.000 kr. for publicering af et patentskrift.

Lov nr. 1548 af 13. december 2016

Lov om ændring af varemærkeloven og forskellige andre love (Styrket indsats mod piratkopiering ved etablering af en særlig enhed om håndhævelse og piratkopiering samt overførsel af gebyrindtægter)

Loven omfatter primært hjemmel til etablering af en særlig håndhævelsesenhed i Patent- og Varemærkestyrelsen. Af hensyn til statsstøttereglerne skal det fremgå af lovteksten, at håndhævelsesenheden har til opgave at yde vejledning i konkrete sager om piratkopiering, og at

vejledningen til virksomheder er forbeholdt små og mellemstore virksomheder. Denne afgrænsning fremgår ikke af lovteksten i lov nr. 309 af 28. marts 2015.

Formålet med etablering af en særlig enhed om håndhævelse og piratkopiering i Patent- og Varemærkestyrelsen var at styrke indsatsen mod piratkopiering ved at samle styrelsens kompetencer og opgaver inden for håndhævelse og piratkopiering i en særlig enhed, der kan fungere som kontaktpunkt (hotline) til gavn for navnlig forbrugere og små og mellemstore virksomheder.

Baggrunden for loven var vækstplan "Danmark i arbejde - vækstplan for kreative erhverv og design" fra 2013, der indeholder initiativer om bedre beskyttelse og udnyttelse af immaterielle rettigheder, herunder styrkelse af behandlingen af sager om piratkopiering. Det var en forudsætning for udmøntningen af initiativet i vækstplanen om etablering af en særlig enhed om håndhævelse og piratkopiering i Patent- og Varemærkestyrelsen, at der ikke kunne herske tvivl om det hjemmelsmæssige grundlag herfor. Patent- og Varemærkestyrelsen kan yde generel vejledning om håndhævelse af udstedte rettigheder, herunder om piratkopiering, i henhold til den almindelige vejledningspligt, men har ikke uden særlig hjemmel beføjelser til at give konkret vejledning i konkrete sager om piratkopiering. Det blev derfor foreslået, at der i de relevante love inden for Patent- og Varemærkestyrelsens ressort skulle indsættes en bestemmelse, der indeholder klar hjemmel til etablering af en særskilt enhed i Patent- og Varemærkestyrelsen med disse beføjelser. Enheden skulle varetage Patent- og Varemærkestyrelsens opgaver vedrørende håndhævelse og piratkopiering og fungere som hotline.

Årsagen til det nye lovforslag om etablering af en håndhævelsesenhed var, at Europa-Kommissionen tilkendegav, at kriterierne for at give forenelig statsstøtte kun er opfyldt, hvis vejledningen i konkrete sager om piratkopiering er forbeholdt forbrugere og små og mellemstore virksomheder.

Loven indeholder endvidere materiel hjemmel til, at Patent- og Varemærkestyrelsen kan overføre gebyrindtægter fra et område til dækning af omkostninger forbundet med andre områder inden for styrelsens ressort, hvor der opkræves gebyrer. Baggrunden herfor er, at det er hensigtsmæssigt, at der bliver etableret en klar materiel hjemmel til, at varierende over- og under-skud inden for styrelsens enkelte rettighedsområder vil kunne udlignes gennem overførsel af midler mellem områderne.

Lov nr. 670 af 8. juni 2017

Lov om ændring af retsplejeloven, Bruxelles I-loven og forskellige andre love (Ændring af reglerne for lægdommere, gennemførelse af værnetingsaftalekonventionen m.v.)

Med lovens §§ 3 og 4 ændres designlovens § 42 og varemærkelovens § 43 a som konsekvens af de ændringer i retsplejelovens § 368, som indgår i lov nr. 84 af 28. januar 2014.

Det følger af retsplejelovens § 368, stk. 4, at sager behandlet af Sø- og Handelsretten alene kan ankes til Højesteret, hvis visse betingelser er opfyldt. Er disse betingelser ikke opfyldt, eller hvis parterne foretrækker det, kan anke ske til landsretten.

For så vidt angår sager om EF-varemærker [nu EU-varemærker] og EF-design følger det imidlertid af varemærkelovens § 43 a og designlovens § 42, at Højesteret er henholdsvis EF-varemærke- og EF-designdomstol i anden instans, uanset om betingelserne i retsplejelovens § 368, stk. 4, for anke til Højesteret er opfyldt.

Det er efter Justitsministeriets opfattelse ikke hensigtsmæssigt, at der i sager om EF-varemærker og EF-design – i modsætning til, hvad der i øvrigt gælder for sager, der behandles af Sø- og Handelsretten fortsat er fri adgang til anke til Højesteret uanset sagens karakter. En sådan ordning synes således at stride mod formålet med retsplejelovens § 368, stk. 4. Justitsministeriet har derfor vurderet, at det ikke har været hensigten, at der ikke i forbindelse med indførelsen af retsplejelovens § 368, stk. 4, blev foretaget en konsekvensændring af de relevante bestemmelser i varemærke- og designloven.

Lov nr. 1533 af 18. december 2018

Lov om ændring af varemærkeloven og forskellige andre love og om ophævelse af fællesmærkeloven (Behandling af ansøgninger, registreringshindringer, gengivelse af varemærker, varer i transit, overførsel af gebyrindtægter m.v.)

Formålet med loven er at modernisere reguleringen af varemærker og harmonisere de nationale varemærkesystemer og EU-varemærkesystemet. Ændringerne skal bl.a. sikre et effektivt og brugervenligt registreringssystem, som er tilpasset brugernes behov og den teknologiske udvikling.

Loven gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2436 af 16. december 2015 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varemærker, som er en omarbejdet udgave af det hidtidige direktiv herom.

Varemærker anvendes til at kendetegne en virksomheds varer eller tjenesteydelser. En virksomhed kan anvende varemærker til at adskille sig fra sine konkurrenter og derved tiltrække og fastholde sine kunder. Et varemærke kan således bidrage til at skabe værdi og vækst for virksomheden.

Inden for EU findes både de nationale varemærkesystemer og et EU-varemærkesystem. De nationale varemærkesystemer varetages af de nationale varemærkemyndigheder og anvendes primært af de brugere, som har den største interesse på det nationale marked, eventuelt kombineret med et ønske om en beskyttelse i nogle få yderligere lande. EU-varemærkesystemet varetages af Den Europæiske Unions kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO), der udsteder rettigheder, som gælder for hele EU-territoriet baseret på én ansøgning. Ud over de nationale varemærkesystemer og EU-varemærkesystemet findes der et internationalt varemærkesystem, som administreres af World Intellectual Property Organization (WIPO).

Den gældende varemærkelov er fra 1991 og har udgangspunkt i Rådets Første Direktiv af 21. december 1988 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varemærker med senere ændringer.

Med lov nr. 1533 fra 2018 er varemærkedirektivet fra 2015 blevet gennemført ved en ændringslov, der er tekstnær i forhold til direktivet, således at direktivets terminologi og ordlyd i

videst muligt omfang bevares med henblik på at reducere risikoen for fortolkningstvivil. Loven omfatter lige som direktivet også kendetegn, der er omfattet af fællesmærkeloven, hvorfor fællesmærkeloven bliver ophævet som selvstændig lov. Loven omfatter også ændringer, der ikke er en direkte følge af direktivet, men afspejler øvrige ønsker om optimering af varemærkelovgivningen.

På baggrund af den teknologiske udvikling er det med loven ikke længere et krav for registrering af et varemærke, at varemærket skal gengives grafisk. Varemærket skal blot kunne gengives på en passende måde under anvendelse af alment tilgængelig teknologi, således at varemærkerettighedens indhold kan fastslås klart og præcist.

Reglerne om kolliderende ældre rettigheder er med loven blevet justeret, således at disse i højere grad afspejler praksis ved EU-Domstolen og hensynene bag varemærkesystemet. Styrelsens undersøgelse og behandling af ansøgninger i relation til ældre rettigheder er ligeledes blevet justeret, således at denne i højere grad tilpasses den typiske bruger af det danske system. Inden et varemærke registreres, udarbejder styrelsen en søgningsrapport, der indeholder en identificering af ældre ansøgte og registrerede varemærker, som ansøgeren risikerer at krænke ved registreringen af sit varemærke. Med loven gives der mulighed for mod et gebyr at få en nærmere begrundet søgningsrapport. Muligheden for at modtage en nærmere begrundet søgningsrapport vil navnlig gavne de små og mellemstore virksomheder, der har et ønske om at modtage yderligere information om årsagen til, at de ældre varemærkerettigheder er blevet fremdraget i søgningsrapporten.

For så vidt angår processuelle ændringer er indsigelsesperioden med loven rykket frem i processen, således at denne placeres forud for registreringen af varemærket.

For at styrke varemærkebeskyttelsen og bekæmpe forfalskning mere effektivt indeholder loven en bestemmelse om, at en rettighedshaver vil kunne forhindre, at varemærkeforfalskede varer fra tredjelande kommer i transit i det danske toldområde i erhvervsmæssigt øjemed. Retten bortfalder under visse betingelser.¹

Med loven bliver strukturen for ansøgningsgebyrer harmoniseret i forhold til strukturen ved EU-varemærkekontoret, således at en ansøgning fremover som udgangspunkt omfatter én vare-/tjenesteydelsesklasse mod tidligere tre klasser. Der vil fortsat kunne tilkøbes klasser. Formålet med ændringen er at hindre opfyldning af varemærke registret med unødvendigt brede registreringer.

Endvidere indeholder loven nogle bestemmelser, der generelt understøtter digital kommunikation.

Loven indeholder ligeledes en ændring af designlovens retsplejebestemmelser samt en ændring af bestemmelserne i bl.a. varemærkeloven, designloven, patentloven og lov om brugsmodeller om overførsel af indtægter fra gebyrer til Nævnenes Hus til dækning af omkostninger forbundet med Ankenævnet for Patenter og Varemærker. Denne ændring skyldes, at sekretariatsbetjeningen af ankenævnet er blevet overført til Nævnenes Hus.

¹ I Grønland sættes bestemmelserne i § 5, stk. 1 og 2, om varer i transit, i kraft i en tilpasset udgave. Se særskilt afsnit herom nedenfor.

Oversigt over anordningens tilpasninger til grønlandske forhold samt særlige bemærkninger

<i>Generelt</i>	<i>Lovens angivelse af "her i landet" og "Danmark" fortolkes i lyset af, at loven sættes i kraft for Grønland med den foreliggende anordning.</i>
<i>Varemærkelovens § 5, stk. 1 og 2, om varer i transit</i>	<i>Varemærkelovens § 5, stk. 1 og 2, sættes i kraft i Grønland i en tilpasset udformning, se særligt afsnit nedenfor.</i>
<i>Varemærkelovens §§ 42, stk. 1, og 43 a- 43 d og designlovens §§ 42 og 43</i>	<i>Varemærkelovens § 42, stk. 1, sættes i anordningen i kraft i Grønland i tilpasset udformning. Varemærkelovens §§ 43 a-43 d samt designlovens §§ 42 og 43 ophæves med virkning for Grønland. Se særligt afsnit nedenfor.</i>
<i>International varemærkeregistring</i>	<i>Grønland er omfattet af det internationale varemærkesystem, der er baseret på Madridprotokollen. En international varemærkeregistring, der omfatter Danmark, omfatter således også Grønland.</i>
<i>EU-varemærkeregistring</i>	<i>En EU-varemærkeregistring har ikke gyldighed i Grønland, da Grønland ikke er medlem af EU. Virksomheder og personer uden for EU – og hermed også i Grønland – kan ansøge om og indehave en EU-varemærkeregistring, som har gyldighed i EU-medlemslandene.</i>

Særligt om varemærkelovens § 5, stk. 1 og 2, om varer i transit i lov nr. 1533 af 18. december 2018

Ifølge den nye bestemmelse i varemærkelovens § 5, stk. 1, kan varemærkeindehaver hindre, at varemærkeforfalskede varer fra tredjelande kommer ind i det danske toldområde i transit. Ifølge stk. 2 bortfalder retten under visse betingelser.

Bestemmelserne i varemærkelovens § 5, stk. 1 og 2, sættes i anordningen i kraft i Grønland i tilpassede udgaver, som tilsiger de grønlandske forhold.

Det fremgår af bemærkningerne til § 5, stk. 1, i lovforslaget til varemærkeloven, at bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser inden for rammerne af Verdenshandelsorganisationen (WTO), navnlig artikel V i den almindelige over-

enskomst om told og udenrigshandel om transitfrihed og, med hensyn til generiske lægemidler, »erklæringen om TRIPS-aftalen og folkesundhed«, der blev vedtaget af WTO-ministerkonferencen i Doha den 14. november 2001. WTO-forpligtelserne gælder også for Grønland, idet Grønland er omfattet af det danske medlemskab. Der er fundet behov for en tilpasset bestemmelse til håndtering af registrerede varemærker i transit i det grønlandske afgiftsområde, som derfor tilsvarende vil skulle fortolkes i overensstemmelse med forpligtelserne inden for rammerne af WTO.

Udtrykket ”det danske toldområde” er på den baggrund erstattet af udtrykket ”det grønlandske afgiftsområde” i anordningens § 5, stk. 1. Det grønlandske afgiftsområde skal forstås i overensstemmelse med definitionen i § 6, stk. 1 og 2, i landstingslov nr. 18 af 30. oktober 1992 om ind- og udførsel af varer.

Anordningens § 5, stk. 1, er endvidere tilpasset således, at udtrykket ”tredjelande” er erstattet af udtrykket ”Danmark, Færøerne eller udlandet”, som er den sædvanlige formulering på det grønlandske skatte- og afgiftsområde.

Med anordningens tilpasninger varetages og bibeholdes formålet med bestemmelsen, som er at styrke varemærkebeskyttelsen og bekæmpe forfalskning mere effektivt.

Bestemmelsen omfatter, som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i lovforslaget til varemærkeloven, placering af krænkende varer i alle toldsituationer, herunder navnlig transit, omladning, oplagring, frizoner, midlertidig opbevaring, aktiv forædling eller midlertidig indførsel, også selvom varerne ikke er bestemt til at blive markedsført i Grønland.

Bestemmelsen i § 5, stk. 2 skal forstås i sammenhæng med § 5, stk. 1, og har, som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i lovforslaget til varemærkeloven, til formål at undgå hindringer for den frie handel med lovlige varer. Idet EU-forordningen om toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder ikke gælder i Grønland, er der behov for en tilpasning af anordningens bestemmelse. På den baggrund er referencen til EU-forordningen fjernet fra anordningens § 5, stk. 2.

Særligt om retsplejebestemmelserne i varemærkelovens §§ 42, stk. 1, og 43 a-43 d og designlovens §§ 42 og 43.

Henset til de grønlandske forhold og at Grønland ikke er medlem af EU, er der fundet behov for en tilpasning af retsplejebestemmelserne i varemærkeloven og designloven.

Således sættes varemærkelovens § 42, stk. 1, i kraft i Grønland i en tilpasset udgave, som ikke medtager referencen til EU-varemærkeforordningen.

Varemærkelovens § 43 a og designlovens § 42 ophæves, da Sø- og Handelsretten ikke har kompetence i Grønland og da Grønland ikke er medlem af EU. Det vil herefter være de almindelige regler i den grønlandske retsplejelovs kapitel 43 om appel og genoptagelse af civile sager, der finder anvendelse på spørgsmålet om ankemulighed i disse sager.

Varemærkelovens §§ 43 b-43 d og designlovens § 43, som omhandler midlertidige afgørelser om forbud eller påbud i henhold til EU-regulering, ophæves, da Grønland ikke er medlem af

EU. Der er ikke, som i den danske varemærkelov, indsat en ny § 43 b om midlertidige afgørelser om forbud eller påbud i henhold til EU-varemærkeforordningen, da Grønland ikke er medlem af EU.